

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt.

Előfizetések és hirdetési díjak helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Helyben előfizethető: a szerkesztőségnél, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztesy P. kereskedéseiben. Egyes szám ára 5 kr. o. 6.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-lordautca szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, I-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőségnél, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztesy Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11 sz.), Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Pesten: Haasenstein és Vogler Urutca 13. Lang et Schwarz, Fördőutca 1. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart. Nyitlér sora 20 kr.

Előfizetés

„Kolozsvári Közlöny“-re.

Megjelen naponként
egész nagy lven.

Előfizetési árak: egész évre 12 ft o. é.
hét óra 7 „ „
félévre 6 „ „
évnegyedre 3 „ „

Az előfizetések egyenesen a szerkesztőség-hez küldendők be.

A „Kolozsv. Közlöny“
szerkesztősége.

Budapest, máj. 23.

—r. Az igazságügyminisiteriumban válság van készülben. Csemeghy államtitkár beadta lemondását, s az igazságügyminisiter állása is, ki a képviselőház legutóbbi ülésében a Horánszky Nándor interpellációjában felszínre hozott ügyvel parlamentarizmus szolidaritásba helyezte magát, a holnapi tárgyalás eredményétől tétetett függővé.

A hiba, mely az igazságügyminisiteriumban elkövetett, kétségtelen; de ép oly kétségtelen az is, hogy e hiba elnézésből, könnyen megmagyarázható feledékenységből származik, mely, emelkedjék bár az ilyenekkel szemben valaki a rigorosus bíráló kényelmes triposára, elvégre emberen megtörténhetik.

Hogy ezen, a lapokban annyira megbeszélte, annyit szelöztetett ügy végre még azon minisiter nézve is tárczakérdése válhatik, a ki akkor, midőn megtörtént, jelenlegi tárczáját nem bírta, az egyes egyedül azon körülménynek tulajdonítható, hogy Pauler, ki mint látszik, tul sokat ad azon dioséretre, mely őt az interpellációra adandó rögtöni válaszokért a baloldal részéről éri ez esetben is — mondjuk ki egyenesen — elhamarkodva válaszolt, a helyett, hogy egyrészt időt engedett volna saját magának feleletének következményeit megfontolni; másrészt az interpellációra adandó feleletet a minisiterteranács, s innen a Deákör elé terjesztve, elvette volna az egész dolognak élet, mely most oly kellemetlen helyzetet idézett reá nézve elő.

Egy tisztán áll a dologban, s ez az, hogy mala fides nem vezette a hibázókat. Ezen egy körülmény elveszi a különben megindítható fegyelmi vizsgálatnak ez esetben minden alapját, s oda tereli a kérdést, hogy az illető károsodott fél a rendes bírói uton keressen a maga részére orvoslást.

Ha jól értjük a képviselőház minap ez ügyben hozott határozatát, melylyel az igazságügyminisiternek e kérdésre adott feleletét a holnapi napra tárgyalásra tűzte ki, annak indoka csupan két lehetett. Az egyik az, hogy a ház meggyőződést szerezzen magának az előterjesztendő iratokból az ügy állásáról, hogy így közvetlen betekintés után vehesse tudomásul a minisiter azon felfogását, hogy ezen ügy fegyelmi uton el nem intézhető; vagy hogy tisztába akar jönni a minisiterrel, ki hosszadalmas válaszában az ügyre vonatkozólag — elég vigyázatlanul — azon kérdést is felvetette, vajjon „ily magos rangú hivatalnok ellen van-e helye egyáltalában a fegyelmi vizsgálatnak?“

Van még egy harmadik indok is, melyet azonban feltételezni nem akarunk, legalább a jobb-olal azon tagjairól nem, kik a minisiter választát nem vették tudomásul, s ez az, hogy a parlamentarizmus gyakorlat megengedi azt, hogy egy minisiter ki székéből parlamentarizmus subtilitások, javaslatainak félretétele, vagy más egyéb ily gyengébb okok miatt nem ültethető ki, valamely saját ügytelensége folytán elkövetett lépés által tételessé lehetlenné.

Ily lehetlenné tétel volna pl. a jelen esetben az, ha feltesszük azt, hogy a ház egy része, mely talán nincs megelégedve Pauler működésével, s nem tudja semmiféle gyengébb parlamentarizmus intés által értésére adni, hogy szemében feleslegessé vált, a jelenlegi alkalmat megragadva, egyszerűen

kimondja azt, hogy a fegyelmi vizsgálat elrendel-
tetik.

Erre azonban ismételjük legalább a Deákpart azon része előtt, mely Pauler választát a minapi ülésben nem vette tudomásul, ok épen nincsen s így reméljük, hogy a ház holnapi ülésében, meghallgatván a minisiter előterjesztését, az ügyet befejezetnek fogja tekinteni.

Tehetni fogja pedig ezt annál inkább, mert mint a minisiter a ma este tartot deákparti értekezleten kijelentette, a hibát elkövető államtitkár nemcsak, hogy a kár teljes fedezetét depónálta még a bírói ítélet előtt, hanem lemondását is beadta, mit azonban a minisiterteranács, várva a háznak ez ügybeni határozatát nem fogadott el.

A mi pedig az igazságügyminisiternek azon, bizonyára hevenyében kicsuszott észrevételét, illetőleg kétkedését illeti, vajjon oly magas állásu hivatalnok ellen, minő Csemeghy, van-e helye fegyelmi vizsgálatnak, sokkal jobban ismerjük Pauler ur alkotmányos érzületét, semhogy egy perzig kételkednénk abban, hogy ha csakugyan komolyan vette volna akkori nyilatkozatát, ebbeli tévedésétől az azóta történtek eléggé fel nem világosították volna.

A catholicismus és az álliberális sajtó.

III.

A német felvilágosodás ideitlen fogamzata mielőbbi megtestesülése feletti örömkömben jó előre dühöngve tombolnak a hírlapírók közül különösen azok, kik a szabad vallás jogosultságát nálunk is lépten-nyomon praedicalják, nem akarván belátni a vastag tudatlanságot, mely minden soraikból kéri, s mely szerint ők szabad vallást külső, illetéktelen vezetés és befolyással megteremtett papsággal is tudnak maguknak képzelni.

Nem az abszurditás kézzelfogható bizonyítványa-e ez?

Van-e abban a vallás, és emberi józan érzésnek legkisebb szikrája is, ki a gyermeket erőszakosan leszakítani kívánja édes anyja gyengéd kebléről, csak azért, hogy ha érett kort ér, a ferde, a mostoha nevelés befolyása alatt eléressék benne a kitűzött czél, hogy t. i. ő is sárral dobja az édes anyját, s iránta a vássott gyermek minden nemü tiszteletlenségével viseltessék?!

Vegyétek le a fáról az ágat, s ez nem fog többé gyümölcsöt hozni; tépjétek ki a gyermek szivéből szülője iránti szeretét, és nem lesz az gyermek többé; tagadjátok meg az egyháztól a papnevelhetési jogot és nem lesznek neki papjai többé.

Hogy a poroszországi egy házpolitikai tvjvaslatok minő resensust keltettek fel a clerusban, eléggé tanusítja azon emlékirat, melyet a kölni és poseni érsekek, a porosz királyság összes püspökei nevében jan. 30-án a porosz kormányhoz küldöttek, mely emlékirat, egy részét legyen szabad itt közölnünk, a mint következik:

„... Nem marad egyéb hátra, mint-hogy e javaslatok mindazon határozatai ellen, melyeka kath. egyház természetes és törvényesen szerzett jogait, a katholikusok lelkiismereti és vallási szabadságát sértik, ugyszintén az ezek alapján netán alkotandó törvények ellen formalis és ünnepeles óvást jelentsünk be. — Szabadságot veszünk magunknak, hogy néhány pontra megjegyzéseket tegyünk, melyek azonban nem meritvén ki a tárgyat, a további jogi fejtegetéseket fenntartjuk magunknak.

„A kath. hittan szerint, melyet mi katolikusok, mint isteni kinyilatkoztatáson nyugvó

feltétlenül igaznak tartunk és ezt hinnünk ép annyira jogunkban áll, mint a mennyire lelkiismereti szabadságunkat korlátozni nem szabad; a kath. egyháznak Németországban és a monarchia részeiben történelmi és törvényesen szerzett jogai szerint, melyek királyi eskü által szentesítették; továbbá az apostoli szék és a porosz királyi korona között létrejött szerződés, végül egy a porosz alkotmánynak a kath. egyház jogait, mint a többi keresztény felekezetek szabadságát biztosító határozata szerint a kath. egyháznak Poroszországban sérthetetlen és elidegeníthetetlen joga van arra, hogy hit- és erkölestanáknak teljes épségében, fegyelmének szervezetében fennálljon és ügyeit törvényszerű közegei által rendezze és igazgassa. — Minden kath. püspökségnek és minden egyes katolikusnak azonban legfőbb és leglényegesebb joga az, hogy azon egy kath. egyházhhoz tartozzék, melynek feje a pápa, ki a kath. hittan szerint Isten által helyzetett oda s az egész egyháznak, valamint egyes részeinek alapja és legfőbb pástora és ezért a pápával hitegységben és háborítatlan összeköttetésben állhasson. Minden katolikus püspökségnek és minden katolikusnak második, nem kevésbé fontos joga, hogy vallási és egyházi ügyekben senki mástól, mint állandó s törvényes egyházi fejtől, a pápának alárendelt püspökök által igazgattassanak és vezéreltessenek. Ennélfogva minden püspöknek egyházmegyéjében Istentől reá ruházott három kötelessége van, melynek szintén azon, Istentől nyert jog felel meg, hogy e köteleket háborítatlanul teljesíthesse.“

„Először kötelessége és joga a kath. egyház hit- és erkölestanaikat fentartani és hirdetni.“

„Másodszor joga és kötelessége a papokat és alsóbb egyházi szolgálókat, kik őt apostoli hivatalában mint segédek és helyettesek támogatják, az egyh. törvények rendelete szerint kiválasztani, nevelni, kiküldeni és rájuk egyh. hivatalokat ruházni.“

„Harmadszor kötelessége és joga a papokat hivatali- és a hívőket keresztényi kötelességükre figyelmeztetni és rászoritani és ha nem engedelmessékednek az egyház tanainak, hitének és törvényeinek, azokat az egyház közönségéből kizárni, vagy ha papok, papi hivatalokból őket letenni és megtiltani nekik minden papi foglalkozást.“

„E három kötelem és jog oly szoros összefüggésben állanak egymással, hogy egyik sem maradhat fenn a másik megsemmisítése, vagy elvétele után. Az előterjesztett tvjavaslatok azonban sértik és megsemmisítik a kath. egyház és püspökök lényeges jogait, oly jogokat, melyek nélkül lényeges kötelemeiket teljesíteni nem képesek.“

„Az állam és egyház közötti békében áll mindkettőnek, valamint az egész társadalomnak üdve. A püspökök, a clerus és a kath. nép nem ellenségei az államnak és birodalomnak: nem türelmetlenek, nem igazságtalanok más felekezetek iránt. Semmit sem óhajtanak inkább, mint mindnyájukkal békében élni. Csak egyet követelnek, hogy hitök szerint békében élni hagyassanak, hogy vallásuk és egyházuk épsége és lelkiismeretük szabadsága érintetlenül hagyassék, és erősen el vannak határozva, hogy jogos szabadságukat és egyh. jogaik legkisebbikét is tántoríthatatlanul és állandóan minden törvényes eszközzel védelmezni fogják.“

„Lelkünk mélyéből kérjük, az állam ér-

dekében, az állam vezetőit és mindazokat, kik befolyanak az állam ügyeinek vezetésére, hogy e vészteljes utról, melyre léptek, visszatérjenek, a kath. egyháznak és sok millióra menő hívőinek jogbiztonságát és általános szabadságát Poroszországban és a német birodalomban adják vissza és ne erőszakoljanak ránk oly törvényeket, melyeknek megtartása ellenkezik minden püspöknek és minden papnak hivatalos kötelességével, melyre esküt tett, ellenkezik minden katolikusnak lelkiismeretével, — melyeknek megtartása erkölesileg lehetetlen; de melyeknek erőszakos keresztülvitele sok szerencsétlenséget hozna drága kath. népünkre és szeretett hazánkra.“

Átvettük a „Hon“ idei 30-ik számából Poroszország püspökeinek ezen, a nagy Németország sorsát — mondhatni — kizárólagosan intéző és kezeiben tartó egyetlen államférfi katolikus ellenes tendenciái, pressiója alatt megszülemlett, s a vakszerencse kedvezése folytán teljes önelbizakodottsága által minden utógondolat nélkül szeszélyesen kiérszakolt tiltakozási nyilatkozatot, részint, mert az álliberális meggondolatlan gladiatorai oly kényszer helyzetbe akarnák a magyar katolikusokat taszítani, hol ezek is a nyilt erőszakkal a sajtó egy részének communisticus machinációival állannak szemben, nem is említve fel a kormány e részbeni hibás és erélytelen eljárásait.

D. L.

Tűzoltóink zászlószentelési ünnepele

Kolozsvárt, május 25-én.

(A.—F.) Vasárnap d. e. szép és diszes ünnepele volt Kolozsvárnak: a kol. tűzoltók zászlója szenteltetett fel. — Az ünnepele 3/4 10-re vette kezdetét nagyszámu közönség jelenlétében.

Városi tűzoltóink a monostori és nagy-szebeni tűzoltók küldöttségével egyesülvén, a tanács-ház udvaráról dobszó mellett vonultak a főterre, hol őket a katona zenekar indulóval fogadta. Itt az emlékoszlop oldalánál emelt s zászlókkal disztett emelvény előtt szemben két sorban foglaltak helyet; egyik oldalon a nagy-szebeni s monostori másikon pedig városi tűzoltóink állottak.

Nemsokára megérkezett a zászlóanya s vele a szép koszorús hölgyek. A zászlóanya K. Biasini Domokosné urasszony nehéz violaszín selyem öltönyben B. Bánffy Kálmán alp. karján lépett az emelvényre s utána tűzoltóktól vezetve a koszorús hölgyek jöttek a következő sorban: Simai Gabriella k. a. (világos kék selyemben), Filep Ida k. a. (fehérben ökitéssel), Turóczy Anna k. a. (fehérben, vörös felöltővel), Rigó Róza k. a. (sárga selyemben) és Bodó Ida k. a. (kék atlaszban fehér ökitéssel). Az emelvényen foglaltak mind helyet és pedig a zászlóanya baloldalán egy sorban a bajos koszorús hölgyek, az ünnepele tulajdonképp csak ekkor vette kezdetét.

A katona-zenekar az „Isten áld meg a magyart“ játszván, a zászló az emelvényen egy asztalra helyzetetett. Lőnhardt Ferencz apát plebános ömlga segédlettel megkezdé a szentelési ünnepelet. Beszéde alkalomszerű volt, gazdag szép momentumokban és telve áhítatos érzellemmel: a zászlóra annak áldását kérjük le, — mondá — kinek segélye nélkül hasztalan minden törekvés; továbbá: a ki munkásságát Isten nevében kezdi, Isten nevében folytatja s Isten nevében végzi, az magát Isten áldására érdemesíti.

Áldást kért a zászlóanyára, a tűzoltókra, s azután megszentelte a zászlót, s egy rövid könyörgés után vegezte a vallásos felszentelést. — A zenekar ismét egy darabot játszott, mely után Ferencz József unit. lelkész lépett az emelvényre. Csinos és velős beszédet mondott hangsúlyozva a rendszeres tűzoltás fontosságát, mely mint említema a humanizmus s emberiműveltségnek egyik leg-

szébb vívmánya. Előadta röviden: miként s kipendítette meg Magyarországon először a rendszeres tüzoltás eszméjét: a nagy Széchenyi István fia volt ez, ki Pesten létesítette is azt igen rövid idő alatt. Innét indult azután ki ez eszme minden irányba és talált meleg, rokonszenves pártfogásra úgy hogy ma 23 tüzoltó egylete van Magyarországnak. Hozzánk, — mondá — az eszme Arad, Nagy-Vár rad és Debreczenen keresztül jött s innét Nagy-Szebenbe ment, hol ép úgy, mint nálunk, megértve korszerűségét, lelkesen fogadták és létesítették.

Erre Herepey Gábor ev. ref. hitésznek emelkedett, költői beszédével végezte feladatát, a zászlószentelésbeni részvételt. Leírhatlan az a momentum, midőn festő az éji tüzet, minden eshetőségeivel, borzalmaival s az önfeláldozás nagyságát, tüzoltóink részéről, kik itt tényezőkként, cselekvőleg felléptek.

Beszéde után a zászlórudjába Lőnhárt Ferencz apát-plébános ő milga verte az első szegyet következő mondás kíséretében: A szent-háromság áldása legyen az atya, fiu és szentlélek nevében tüzoltóink s azokon kik e zászló körül sorakoznak. Ferencz József verte a második szegyet: Városunknak közjára érdekében. A harmadikat Herepei Gábor: Lobogjon e zászló stb. jelmonddal. A zászló anyja, a zászló jelmondatát ismételve: Isten nevében mindenki javáért, lángoló szívvel oltsd a lángot — ütötte be a negyediket; őt követték a koszos leányok, sajnos, hogy e kedves s bájos alakok gyenge hangja elveszett a tömeg zűrzavarában s nem hallhatuk jelmondataikat. Végül Minorich főparancsnok ütötte be a szegyet: Isten add segédelmet a tüzoltóknak — s utána két köz tüzoltó.

Felemelkedett ekkor a zászló s büszkén lobogott a magasban s miután Minorich a zászló alól rövid szavakat intézett a közönséghez, a csapathoz a zászlótartó kezébe adott át.

A katonai zenekar indulója mellett az emelvény előtt vonultak el erre a tüzoltók a mászó házhoz gyakorlatra, a zászló anyja s koszos hölgyek kocsikba ültek, melyek oda röpitették ki őket.

A gyakorlat szépen sikerült néhány ezer ember jelenlétében.

A zászló-anyja s koszos hölgyek kocsikból nézték a gyakorlatot, mely 12 óra végződött, ekkor a tüzoltó kar is a várba bevonult, a délutáni diszebéd végett, mely a redoubtban folyt le, (erről az újdonsági rovatban bővebben.)

És most mi is jó kívánatunkat csatoljuk, az őszinte közörmű s általános óhaj nyilvánlásához, kívánva: hogy tüzoltóink erényedetlen erővel, sok szerencsével és kitarással működjenek, az emberiség és közjára érdekében! Legyen az ég áldása működésükön örökké!

Ezt hirdesse a pompás zászló, melylyel városunk egyik lelkes urhölgye ajándékozta meg azokat, kik felebarátai javáért készek kocszára vetni legbecesebb vagyonukat.

Legujabb táviratok.

Bécs, május 24. Andrassy gróf Milán fejedelmnek válaszevelet küldött. A levél válogatottan barátságos kifejezésekben van írva, s kiválóan alkalmas arra, hogy a megindított jó viszonyt Szerbiához jelentékenyen megszilárdítsa.

TÁRCSA.

A bey háza.

— Rajzok a háreméletből. —
(A „Revue des deux Mondes“ után.)

I.
A smyrnai főutczában vagy tíz éve lakott egy Maimbert Antal nevű francia. Ős régi családtól származott, mely azonban inkább nemességének ős volta mint gazdagsága által tűnt ki. Ő már kora ifjúságától fogva árva volt és sorsa úgy látszott, hogy egyébre sem szánta, mint hogy elődeinek ősi székelyén, egy csendes vidéki városkában élje le nyugalmasan napjait; semmi körülmény sem sejtette azt, hogy ő valaha Anatólia partjain fog kikötni. Ifjúkora legszebb éveiben láthatárát elsötétítette egy szivfájdalom, mely létét feloldta. Szeretett egy vidékről való fiatal leányt, ki tett is neki szép ígéretek, de, gazdagabb kérője akadván, megszegte azokat. Maimbert Párisban időzött, mikor híret vette elárultatásának. Szülővárosát nem akarta viszontlátni, pályáját, melyet ott folytatott, elhagyta, és több hónapra majdnem tökéletesen elzárkozott a világtól. E közben egy rokona, ki még a század elején Smyrnában telepedett, elhunyt s ő neki hagyományozta egész vagyonát. Maimbert maga akarta átvenni örökségét és hazáját könnyű szívvél elhagyta.

Mikor elért Smyrnába, ott épen a tavasz kezdete kifejteti pompáját. Homer szülőföldje, ha elvesztette is templomait, csarnokait, isteneinek márványszobraikat, de ege most is oly szép volt, tengeröblének hullámai most is oly szép kékek, helységeknek körvonalai most is oly tiszták voltak, amint

Páris, máj. 24. Ma reggel óta valóságos népvándorlás van Versaillesba. A kormány győzelméről a többség konstatálása folytán meg vannak győződve.

Versailles, máj. 24. A nemzetgyűlés mai ülésében Thiers szólalt fel legelőbb. Magára vállalja a felelőséget a kormány politikájáért; s ezeket mondja: A mai vita tárgyát azon kérdés képezi: köztársaság vagy monarchia legyen-e? A köztársaságot a nép legnagyobb része pártolja, Franciaországnak erős kormányra van szüksége, de nem pártkormányra. Thiers felsorolja a kormány által elért eredményeket és az ideiglenes helyzet hátrányait; ismételve kijelenti, hogy a köztársaságot a kormányzás szükségessége szempontjából mint legjobbat pártolja; míg a monarchiát gyakorlatilag lehetetlennek nyilatkoztatja.

Ezeket mondja továbbá: Egy trón van itt üresedésben, melynek elfoglalására többen törek-szenek. Fejtegeti az alkotmányra vonatkozó elő-terjesztmények conservatív elveit; egyiktől azon áldozatot kívánja, hogy szavazzon a köztársaságra, és a másiktól, hogy a nemzetgyűlés folytathassa üléseit, törvények hozása végett, melyek a köztársaságot szervezzék. A legutóbbi választások — ugymond — nem voltak alármirozók, mert azok csak részletes választások voltak. — Erre kinyilatkoztatja, hogy a dictatura súlyesdre fogna vezetni; az egyedüli közepet a szélsőségek közt az előterjesztett alkotmányi törvényekben lelhető fel. (Tetszés balról.)

Mután még Perier beszélt, a vita bezárása elfogadott. Ernoul oly napirendet indítványoz, mely kinyilatkoztatja, hogy nem a kormány-kérdésről van szó, hanem határozottan konservatív politikáról; szónok az utóbbi miniszterváltozásokat, mint az ország conservatív érdekeinek meg nem felelőket sajnálattal veszi. — Dufaure csak egyszerű napirendet kíván. Ez utóbbi 362 szóval 348 ellen elvetetett.

Versailles, május 24. A nemzetgyűlés ülésének folyamában a kormány által kívánt napirend elvetetvén, az Ernoul által indítványozott napirend 360 szóval 344 ellen fogadott el.

A nemzetgyűlés felelbi szavazata Párisban roppant sensatiót idézett elő.

Berlin, május 24. A „Staatsanzeiger“ a bir. kancellárnak egy rendeletét közli, mely szerint a redemptoristák, lazaristák, a szent-lélekről nevezett papok gyülekezetei, valamint a Jézus szent szivéről címzett társulat, mint a jezsuita szerzetel rokonintézetek hat hónap alatt feloszlatandók.

Szentpétervár, máj. 23. A perzsa sah tiszteletére ma nagy katonai parádé volt, melyet a csár a sahhal nyitott kocsiban látogatott meg.

Értesítés az erdélyi rom. kath. stá-tusgyűlésről.

Gyulafehérvár, május 15. 1873.

V.

Simon Elek főlíratí javaslatának elfogadása után Boér Kálmán utasítatni kívánta a megválasztott igazgatótanácsot, hogy a családi alapítványok kiosztásánál az illető családok sarjadékaikat figyelembe vegye.

Apor K. b. szükségtelennek véli a külön utasítást, miután az már benne van az általános utasítás 8. §. c pontjában.

azokat hajdanában a „lány Jonia“ költői megénekeltek. E tengernek partján, mely viharokat nem ismer, most is édes, nyugodt, kissé egyhangú élet élnek az emberek; a lusta hullámok csak néha hozza egy gyengéd zephyr mozgásba, mint a lehellet az alvó leányka keblét. Maimbert csakhamar úgy vette észre, hogy új hónapok nyugalma életunságát enyhítené, hogy napjai itt gyorsan folynának le, hogy lassu folyásuk gyorsítására mit sem kellene tennie. Rokonától csinos házacská maradt rá, melyet a mult század végén egy olasz mester épített, letelepedett új hajlékában, hozzászokott és hónapokat időzött már benne a nélkül, hogy észre jutott volna, visszatérni hazájába.

A smyrnai főutca házai jobbára homlokzattal a tengerre néznek, aljukon erkély nyulik ki, melynek talapzatát mossák a tenger árjai, gyakran egy gát is van alkalmazva, mely a tengerbe nyulik és mely a hajóknak kikötőtül szolgál. Mikor az esti szellő a nap hevét mérsékli, e házak lakói összejönnek az erkélyeken és ott várják az éjjelt átadva magukat a déli tartományok fűmelságának, a semmittevés kéjének.

Egy este Maimbert is szokása szerint a kisdéd gát egyik szélén üldögélt.

A nap már letűnőzött Chios partjai mögé, utolsó sugarai aranyozák még a sziget partjait, míg a tengerparti hegyek alja már sötétbe borult. Egy szomszéd gáton néhány török nő sétálgatott. Sorbetet ittak és hozzá cigarettéket szittak és gájuk magányos volta valamint a be-beállott sötétség által magukat férfi szemek elől védelmezettek híven, leeresztették a kis fát, mely arcukat elfeledte. Lábaiknál két-három gyerek játszadozott, a fehér szakállú vén űr, ki az enochok ritka áruvá váltá után lett a három nő felügyeletével megbizva, az erkély

Fogarasy Mihály püspök ur ő exciája. A jogosult családtagokra az eddigi igazgató bizottmányok is mindig figyelemmel voltak.

Keserü Mózes cz. püspök. Pietasból hűségesen megtartottuk az alapítók neveit még akkor is, ha az alapítvány meggyengült vagy elveszett s a több összeontott családi alapítványokat sora osztogatjuk ki az illető családok gyermekei között, úgy, hogy egyszer egyik, máskor a másik kapja és élvezze.

Boér Kálmán. Nem minden alap nélkül szólaltam fel, hanem mivel tudom, hogy családmonk van egy alapítványa a káptalannál, de nem tudom hogyan bannak vele?

Ráduly János cz. püspök. Ama Boér alapítványa tőkéstől, kamatosítól meg van a maga ép-ségében és csak hagyományos örököseit várja. Az atyafiaknak abból semmit sem adunk.

Boér Kálmán megnyugszik a nagyprépost ur nyilatkozatában s nem kívánja az ügyet jegyzőkönyvre vétetni.

Fogarassy Mihály főpásztor ur ő exciája egy deputatio felkérését véleményezi, mely e gyűlés végzéseit, foliraitat a főmélt. miniszteriumnak benyújtáná. Ő nagyméltósága véleménye egyhangulag elfogadtván, a küldöttség tagjainak megválasztottak: Josika Lajos b. ur ő exciája elnöksége alatt Apor Károly b. kir. táblai elnök, id. Groisz Gusztáv, Simon Elek, Gál János, Gajzágó Salamon, Torma Károly, Jakab Bogdán, Veszely Károly, Kolozy Antal és György István. Erre a mai jegyzőkönyv is hitelesítettvén,

Fogarassy Mihály püspök ur ő nagyméltósága befejező beszédét rögtönözve következőleg mondta, a mint ironnal kiérthetük:

Isten jóvoltából, ki a jóakaratu embereket megszokta segíteni, ezen kath. statusgyűlést, mely három napon át a legépületesebb módon tartatot, igen szép és kedvező előérzetek között kezdődött, a vitaközlások folyamában fölmerült némi ellentétes nézeteknek sikerült kiegyeztetése által a szívek s lelkek egyetértésére és összeforrasztására viszszerellettett s üdvös határozatokkal koronázott most, annak szent nevében, kinek segélyül hívása mellett megkezdettük, ezennel befejezetnek nyilvánítottam.

Midőn ezt teszem, újból hálás köszönetemet kell kijelentem mindnyájoknak, kik főpásztori meghívásomra nem tekintve fáradságot, távollágot, költséget, megjeleneni méltóztattak, hogy közös tanácskozás és egyetértő elhatározás által anyaszentegyházunk s iskoláink ügyét előmozdítsuk. Hálát kell mondanom az isteni jósnak is, mely minket segített, hogy ily szép eredményekre jutva megvalósítsuk ama szép hasonlatot, melyet Krisztus urunk a főpásztor, az evangéliumban föltüntetett. En vagyok a jó pásztor, mondotta, én ismerem enyémét, s ismernek engem enyém s hallgatják az én szótát. Ezen szt. igék beteljesedtek rajtunk, midőn hálát adhatok, hogy mi mindnyájan, mint pásztor s nyáj, a legszébb egyetértéssel fűződhetünk össze.

Azonban ezen hála nem csak az én hálám, hanem mindnyájunk hálája kell hogy legyen, mert egyházunk megszilárdításának ügye forgott fenn, ez pedig mindnyájunk közös ügye. Szent ügy forgott fenn, melynek győzelmétől ideig és örökké tartó boldogságunkat várjuk.

Az igazság magasztos ügye forgott fenn, mely sérthetetlen. Őseink és hazánk ügye forgott fenn, mely kegyeletet és lelkes fölkarolást ér-

ácsozata megett ácsorgott. A nők közül kettő, ki a többenél gondosabban volt öltözve és magasabb vánkoson ült, elnökölni látszott a gyülekezetben. Maimbert nem vehette ki tisztán a nők alakjait, de nem is volt oly hangulatban, hogy sokat törődött volna velök. Egyszerre jalkiáltások hangzanak át; Maimbert oda fordul és látja, hogy a gát, melyen a nők sétálgatnak, súlyedezni kezd és már a vízfelületét éri.

Ez Smyrnában gyakori eset; senki sem gondol azzal, hogy a czövekek, melyeken a tengerbe épített építmények nyugszanak, elég szilárdak-e; azok rothadásnak indulnak és az egész épület néhány pillanat alatt a habok áldozatává lesz. A nők mind az erkélyre siettek, de egyikük visszamaradt, hogy egy kis gyermeket karjára vegyen. Mikor aztán szintén menekülni akart, az utat elzárva találta, a gát azon részét, mely az erkélyt érintette, víz borította már. A nő jalkiáltásaira az öreg űr a tengerbe ugrott, hogy urnőjét megmentse; de a törökök nem igen tudnak hozzá, hogy a sós vízben valamire menjenek; ez kivételesen tudott volna ugyan uszni, de nagy papucsai miatt semmire sem tudott menni; szerencsére a francia egy kéznél volt csolnakba ugrott és néhány evező csapással a súlyedő gáthoz ért. Először a kis gyermeket vette föl, azután a nőt és végül a vízbe ficzkandozó vén törököt és az egész társaságot az erkélyhez vitte hol a törökök, vének és fiatalok, már rettenetes lármát csaptak, mint a neki vadult tyukok. Legnyugodtabb volt még a nő, kit megmentett; egy fiatal, feltűnő és sajátszerű szépségű hölgy. Mikor kikötötték, a vén űr urnőjéhez fordult, és félig aláztos, félig méltatlan hangon kezdett papolni, mint ha tiszteletteljes szemrehányásokat tenne. Eszevette azt a gyors oldalpillantást, melyet a fiatal

demel. Midőn tehát ezen ügyet előmozdítottuk, nem a mi ügyünket és személyes érdekeinket, hanem a jövő nemzedék javát, a haza békéjét és a nemzet különféle rétegeinek legbensőbb egyesülését mozditjuk elő. Nagy s nehéz munka ez, igaz; de egy-szerszint elismerést érdemlő munka, melynek legszébb jutalma Isten után a boldogító öntudat lesz.

Nem lehet igazolnunk, hogy napjainkban a ker. társadalom nagy megrázkódtatásnak van kitéve. Nem egyes dogmák ellen foly a küzdelem, ezek ellen kevés az ellenszenv, még kevesebb a szembe szállás. Egy új, a kereszténységtől egészen eltérő s annak lényegével teljesen ellenkező törekvésű irány kerül fölszínre, mely különböző sectákban tűnik föl ugyan, rendszeres megállapodása nincs, csak következményeiben megismerhető; de mely egyesült erővel tör az ellen, a mi az emberi kebelnek a legszen-tebb, a társadalomnak legüdvösségesebb, a pozitív s kijelentett vallás ellen. Állításom nem a bigo-tismus vagy zelotizmuson alapul, ez nem hiu képzélgés, ez valóságosan így van, ezt űk sem tagadják, hanem inkább nyíltan s ismételtlen kimondják, hogy a cultura előhaladásának stadiumában Krisztus Jézus vallása fölösleges. Miért petroleumosi dü-hösséggel törekednek kiirtani mindazt, a mi a kereszténységre emlékeztet evangéliumot s annak védőit papságot, keresztény erkölcsöket, isteni tiszteletet, magának Istennek szent nevét.

Ez ki van mondva és tudva van mindenki előtt. Miért minden keresztény felekezetnek legszentebb érdeke kívánna, hogy ezen veszedelmes irány ellen sorakozzók.

Azonban a küzdelem, úgy látszik, egyedül a katolikus anyaszentegyházra maradt. Mert más vallás felekezetek elhagyva a pozitív keresztény elveket, csakis multjok emlékei s külső intézményeik által s ekép csakis külsőleg vannak egyesülve, mely külső egyesülés a keresztényellenes áramlattal szemben erős gátot nem emelhet. Miért úgy látszik, csak mi katolikusokul vagyunk kitéve az ostromnak és nekünk kell a kereszténység közös harcát, ha áldozattal is kivívunk. E végett pedig nem csak külső hanem belső összetartásra is van szükségünk, mely gondolkozást, érzést, cselekvést, életet, halált egyesítsen. A kereszténység magasztos eszméje az, melynek megvédésére vagyunk hivatva a legszen-tebb közügy, melyet midőn veszélyesztetve látunk, akkor annak érdekében minden személyes érdeket háttérben kell szoritlanunk. A katolikusok Europa különféle országaiban tömörültek és nem jelenték-telen sikert tudtak felmutatni. Tömörülve s össze-tartva tőlünk sem fogja még megtagadni az ég segítő kegyelmét.

A politikában mindenféle a liberalismust, a szabadságot, az egyenlőséget hirdetik, ezt mi is fölhasználhatjuk jogaink védelmére; erre támaszkodva bátran visszautasíthatjuk azokat, kik a szabadság örve alatt minket szabadságunktól akarnak megfosztani.

Mi nem veszünk el senkitől semmi jogot, sem vagyont, kinek kinek sajátját tiszteletben tartjuk, csak azt óhajjuk, hogy mi is hasonló sorsban részesüljünk protestáns és görög keleti atyáinkfiával. Ezen óhajunk pedig, úgyhiszem, elég méltányos. „A katolikusok a közelmúltban sem tagadták meg részvétőket, más vallásu atyáinknak sorsa iránt. Midőn a protestáns pápens jogait sértette s űk azoknak védelmére keltek, nemcsak kath. világik, hanem a kath. papok testületének, káptalanoknak deputatíói támogatták őket jogos igényeiknek oltalmazásában. Miért méltán megvárhatjuk,

ember a szép nőre vetett és a helyi szokások ezen megértése miatt szemrehányásokat akart tenni; tartott a fiatal embernek is hosszú beszédet, midőn azonban ez nagyon keveset értett. A hölgy, ki ezalatt elfátyolozta magát, mosolyogva nézte a jelenetet. Maimbert végre türelmét veszté, fölkapta evezőt és az őrnek a köszönet o sajátságos mo-dora felett francziául fejezé ki csodalkozását. Ekkor a cadina szólalt meg tiszta francia kiejtéssel: Bocsásson meg uram, Toussonnak; nekem inkább kell hálátat kifejeznem, mint ű neki, és én biztosítom őnt, hogy őszintén le vagyok őn-nek kötelezve. — Ezzel kezével intett, és a többi nőekkel együtt eltűnt a kis kert sétányán.

Ezen esemény a fiatal francziát jó ideig gondolkodásba ejtette. Nem minden nap látni török nőt, ki francziául is beszél; azután az ismeretlen olynemű szépség volt, hogy a legközönyösebb férfit is figyelmessé teheti. Maimbert, kinek szívében élénken élt még egy más nő képe, hosszason tőpre-nkedett azon, hogy minek tulajdonítsa azon rend-kívüli, némileg titokszerű halást, melyet e szépség reá gyakorolt. Midőn a cadine fedetlen arcját meglátta, kimagyarázhatlan csodálat fogta el. E találkozásnak nem épen köznapí körülményei, vagy a hölgynek félig keleti, félig európai különös öltönye volt-e az, mi figyelmét annyira leköté és emlékébe annyira bevésődött? ű nem tudta. Más emberilyen kaland után, rögtön felkapott volna a regénykölő paripájára, de ű egy ily utazás veszélyeit ismerte. Nem iparkodott e regény folytatását keresni. Beért azzal, hogy másnap kitudakolta az általa megmentett nő nevét. — Neve Elmas. E nő férje, mondák neki, Djemil bey, a főkormányzóság mek-toubdji-ja (titkára.)

hogy ők is hasonló ügyünkben hasonló részvétellel viseltessekné irántunk s fájdalommal kellene tapasztalunk, ha rokonszenv helyett ellenséges törekvéseket kellene constatalnunk.

(Vége következik.)

Külföldi hírek.

Páris, máj. 22. A „Soir“ megczáfolja azon hírt, hogy Thiers, ha kisebbségben marad, nem lép vissza, hanem jobboldali ministeriumot fogna alakítani. A nevezett lap azt mondja, hogy holnap nem a kabinet, hanem a kormány lesz a koozkára kitéve.

Roma, máj. 21. Az „Opinione“ által említett bibornoki gyülekezeten Antonelli elnököl. A „Fanfulla“ szerint a bibornoki gyűlés rendszabályok felett tanácskozott a rendnek megzavarása ellen a vatikánban a pápa halála esetére, minthogy a rendtelenség a hajdani pápai katonák közt bizonytalan sorsuk miatt hamar kitörhet.

A „Fanfulla“ szerint a Vatikán azon kérést intézte a hatalmakhoz, hogy képviselőiket jogosítsák fel, a pápa halála esetében a Vatikánt saját ulla-mukba venni. Csak a francia és brazilai követek válaszoltak kezezőleg, habár még ők sem kaptak utasítást illető kormányaitól. — A kamara elfogadta a vallási testületekre vonatkozó törvényjavaslat 5-ik cikkét.

Perpignánból 21-ről jelentik, a vasutvonal Kenczelono és Gerona közt ismét helyreállított.

A „Correspondentia“ azt állítja, hogy midőn a kormány a nemzetgyűlés kezeibe teendi hatalmát, valószínűleg Figueras foglalandja el a ház elnökségét, és Py Margall a minisztertanács elnökségét, a pénzügyi tárczával együtt. Tutall vevén át a belügyminiszter teendőit, Castellar hihetőleg odahagyandja a miniszterséget, s az alkotmányi bizottmányban fog elnökölni. Ugyanezen lap szerint a pénzügyminiszter elegendő segélyforrásokkal bír arra nézve, hogy jun. végeig a kincstár minden sürgős szükségletét fődözhesse. Megczáfolatik azon hír, mintha Burgos a carlisták által fenyegetetnének.

A „Prov. Corr.“ szerint a német császár jun. 15-én Frankfurtba fog menni, hogy az orosz császárral összetalálkozzék, s hogy azzal közösen látogatást tegyen Ingenheim és Darmstadtban. Onnan hihetőleg junius második felében fogna Vilmos császár Bécsbe utazni. Julius első hetében a császár az emsi fürdőbe fog menni.

A persa sahnak a berlini udvarnál való látogatása előreláthatólag junius 5-én leend.

Berlin, máj. 23. Az itteni börzén attól félnek hogy a bécsi crisisnek még nincs vége; aggodalommal voltak a franciaországi viszonyok, és a hó végével beállható fizetési bonyodalmak miatt. A pénzügyi nagyobb mint előre látható volt. A pénzbehajtás bajjal jár. Hírek keringnek egyes czegek bukófélben léteiről.

Bukarest, máj. 22. Károly fejedelem trónra lépésének évnapja ma Románia összes templomai-ban ünnepélyes isteni tisztelettel és diszlakomával fog megünnepeltetni, melyet az itteni helyőrség tisztjei a fejedelem tiszteletére rendeznek. Este nagy tűzijáték lesz a népkertben.

New-York, május 22. Egy 600 főnyi amerikai csapat Mackenzie parancsára mexicói területre nyomult; megtámadta az indián bandát, mely közelebbről Texasba rontott be. Az amerikai csapatok 19 indián öltek s épen annyit sebesítettek meg; 40 indián nőt elfogtak és dus zsákmányokat ejtettek hatalmukba. A midőn az amerikaiak visszatértek, a Rio-Granden a mexicóiak rájuk lövöldöztek.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, május 26.

— **T. olvasóinkat** kérjük, méltóztasának előfizetéseiket mihamarabb megújítani, nehogy a lap küldésében fenakadás történjék.

— **Király ő felsége a vilákiállítás-szon.** Bécsben ő felsége 21-én délelőtti 9 órakor a nemzetközi kiállítást megszemlélni mellőztött. Az osztrák kereskedelmi tengerészet pavillonjánál szállott ki a kocsi. Itt ő felsége megérkezését Rainer főherceg ur ő cs. kir. felsége, herceg Auersperg miniszterelnök, Banhans, Pretis és Chlumeczký miniszternek, és báró Schwarcz főigazgató várta. A jelenlevők barátságos üdvözlése után a monarcha az intézet belsejébe ment, Banhans kereskedelmi miniszter vezetése mellett az ott kiállított tárgyakat és mintákat megszemlélte s majdnem fél órai ottmaradás után elhagyta a helyiségeket. Onnan ő felsége az osztrák tengeri fénytörny, a Semaphor épületébe ment, s felhagott annak fen-sikjára. Ő felsége meghagyá, hogy a jeladási kurt készüléke mozgásba tétessék, mely óhajás két ízben teljesített. — Erre ő felsége a földmívelési miniszternek pavillonjába ment, hol a földmívelési miniszter, lovag Chlumeczký volt a kalauz. Hamm udvari tanácsos és Freese osztálytanácsos kísérték ő felségét a pavillon belső osztályain

át. Ő felsége először is megszemlélte a császári és királyi osztrák dohány régi kiállítását. Szemügyre vette a császári királyi sóbányagazgatóság által kiállított kristallisatió mintákat és a sóbányák különböző terményeit, ezután körsetét tett a mellékosztályokban, s minden egyes tárgyat megmagyaráztatott magának, mire az erdőművelésnek a pavillonon kívül elhelyezett osztályait vevé szemle alá. Egy óránál tovább mulatott a kiállítás ezen részében, s erre herceg Schwarzenberg pavillonjába ment, hol a herceg várt ő felsége megérkezésére, s őt a helyiségeken át kísérté. Ezután még Coburg herceg pavillonját is megszemlélte. A Dréher-féle écosarnokban való rövid mulatás után, hol a schwechati serfűződe birtokosa a monarchát egy kis üveg ó-sörrel kínálta meg: ő felsége, ki gróf Bellegarde főhadsegéd kíséretében jelent meg, elhagyta a kiállítás helyét.

— **Ft. Haynald Lajos** ur ő excellentiája, kalocsai érsekségének hatodik évfordulati napján, folyó hó 17-én az erdélyi püspöki uradalom részéről most neki, mint egykor erdélyi püspöknek utólagosan jutott urbériségi kárpótlás egész összegét az erdélyi egyházmegye egyházi, iskolai és közművelődési czéljainak előmozdítására adományozván, 60,000 pengő forintnyi örök alapítványt tett és annak kezelése végett a főt. gyulafejevári káptalant kérte föl. Jut ebből: a) a csik-somlyói gymnasiumnak 8000 pft. — b) a brassói gymnasiumnak 4000 pft. — c) a nagy-szebeni Ursula apácáknak 3000 pft. — d) a nagy-szebeni Teriátia apácáknak 3000 pft. — e) az erdélyi Muzeum botanikus osztályának 2000 pft. — f) a hátszegi iskolának 2000 pft. — g) az erdélyi püspök által meghatározandó hat legszegényebb plebániának egyenkint két, összesen 12,000 pft. — h) hét legszegényebb erdélyi néptanító jobb ellátására egyenkint ezer, összesen 7000 pft. — i) az erdélyi elaggott papok nyugdíjalpjának 2000 pft. — j) az erdélyi néptanítók nyugdíjalpjának 2000 pft. — l) egyéb erdélyi egyházi czélokra 15,000 pft. Az alapítványok 1874. jan. 1-ső napján lépérvén életbe, a folyó 1873. évre eső, majdnem három ezer forintra rugó kamatok Erdélyben huszonegy különféle egyházi, iskolai és közművelődési czélokra kisebb-nagyobb összegekben osztanak szét.

— **Diszebéd.** Vasárnap d. u. a tűzoltó ünnepély alkalmából rendezett diszebéd, körülbelül 200-an vettek részt. Jelen volt s első helyen ült K. Biásini Domokosné zászlóánya, mellette cz. püspök Keserü Mózes és Minorich Károly főparancsnok; említettek mellett pedig jobb és baloldalon az 5 koszosorus hölgy. Ezekon kívül a városi tűzoltók egy a szebeni vendégek és a kolozsmonostori tűzoltók. Szóval városunk tekintélyesebb férfai által majdnem minden osztály képviselve volt itt. Az ebéd alatt, mely pezsgő életkedv közepett, vidám hangulatban folyt le, a katonazenekar játszott válogatott darabokat. Csakhamar megereadt a toasziás árja s tartott egész ebéd alatt folyvást. — Első toasziarozó Minorich Károly főparancsnok volt, ki éltette a királyi párt és családját. Utánna Popini Nándor emelte poharát az ünnepély első személyére, a zászlóányára. Barabás Ferencz a tűzoltókra. Hintz György (németül) a nagyszebeni tűzoltókra és g. Eszterházy Kálmán a tűzoltókra üritettek poharát. Igen elmes toastot mondott Csizsár Samuel a koszosorus hölgyekre. A nagyszebeni vendégek részéről Liebig éltette a kolozsvári tűzoltókat s emelte ki, a kolozsváriak szívélyes vendégszeretét. — Simon Elek poharát a jelen volt két hadseregbeli tisztekre üritette. E szép toást után következett Kerekes Samuel rimes toasztja, s ezzel kapcsolatban egy az ünnepélyről készített költeményét olvasta fel általános tetszés közepette. Egy távirat is érkezett a n.-szebeni tűzoltóegylettől, Popini Nándor olvasta fel. Üdvözet volt benne a kolozsvári tűzoltók részére hivatkozva Széchenyi „Magyarország nem volt, hanem lesz“ szavaira. Még ekkor sem szakadt meg a toasziarozás. Ferencz József tanár éltette a kolozsmonostori tűzoltókat, és a lelkes és jeles igazgató Kodolányi Antalt. Utánna Barabás Ferencz a kolozsvári tűzoltók főparancsnokára Minorich Károlyra emelte poharát. Szász Béla éltette a kolozsvári képviselőket és tanácsot. Még két toaszt volt, egyiket Márton monostori tűzoltó mondotta Kodolányi Antalra, másikat meg br. Bánffy Kálmán Stirling János tanára. Az ebédről a zászlóánya s koszosorus hölgyek zajos éljenzések között fél 5 után vonultak haza, míg a tűzoltók a felszentelt zászló alatt, mely ebéd alatt a teremben volt kitéve, 3/4 5-ré mentek trombita szó mellett a városházához vissza. Végül megemlítjük, hogy a karzatot igen díszes közönség foglalta el.

— **Fáklyás zene.** K. Biasini Domokosné tiszteletére vasárnap este színház után fényes fáklyás zenét rendeztek tűzoltóink. A menet a tanácsbáztól indult Salamon János jeles zenekara indulói mellett. A zászlóányát Barabás Ferencz üdvözölte a tűzoltók nevében, mire a zászlóánya köszönetet mondott.

— **Szép eredmény.** Az unitár. ifjuság nemes czélu májálisa a felülfizetésekkel együtt összesen 381 frtot jövedelmezett.

— **A dalkör** kirándulása az erdőbe — vagyis e férfi májális — unapján fog megtörténni.

— **Kapcsolatban e hírrel megemlítjük,** hogy a dalkör közelebb tartott ülésében a megürült ellenőri állomásra közfelkiállítással, Cziriák Albert tanár választotta meg.

— **A korcsolyázó egylet** az eső miatt nem tarthatta meg májálisát, ma (hétfőn) tartja meg.

— **Az oester. Rentenanstalt für Lebens und Rentenversicherung** Bartha Lajos urat bizta meg a helybeli főügynökséggel; képviselőlet e szerint jó kezekbe tette le, s ha díjjai méltányosak, bizonyára pártolásra talál, miután az élet- és jövedék biztosítás terén még mindig tág tér nyílik az üdvös, közhasznu versenyre.

— **Számadás és köszönet.** Az unitárius collegium ifjusága a jöltevek ünnepélyével egybekötött s az ifjusági betegsegélyző egylet javára rendezett táncszestélyét folyó hó 22-én a t. közönség résztvevő pártfogása mellett megtartván, kötelességének érezi értesíteni a t. közönséget e táncszestély eredményéről, melyet a következőkben van szerencsénk előterjeszteni. Bevétel: 530 frt 90 kr és két darab cs. k. arany s 3 ezüst huszas, mi folyó pénzben teszen összesen 542 frt 42 kr, ebbőlkiadás 167 frt 69 kr, mely szerint a tisztajövedelem: 374 frt 73 kr. A ján d é k o z t a k: Scholmaschi Augustus ur 1 frt, Magyar Mihály ur, városi tanácsos 3 ezüst huszast, Hirsch Lipót ur Deésről 2 frt, öz. Szigethy Pálné 1 frt, Vég Sámuel ur 1 frt, öz. Tompa Lajosné 1 frt, Fekete Pál ur 5 frt, Gálfi Sándor ur Gernyeszege 5 frt, Nemes József ur 1 frt. Biasini Domokos ur 1 darab cs. kir. aranyat. Családjegyekért 2 frt helyett fizettek: Ügyvéd Simon Elek ur 5 frt, Ptaosnik Mihály ur 3 frt, Korbuly Bogdán ur 3 frt, Jakab Elek ur 5 frt, káali Nagy Elek ur 5 frt, Dr. Gálfi Endre ur 10 frt, öz. Gyergyai Ferenczné 5 frt, Stöger Béla tanár ur 4 frt, ügyvéd Ürmösi Sámuel ur 10 frt, Bedő Dániel ur és neje 3 frt, Felszegi Sámuel ur 5 frt, Nagy L. tanár ur 4 frt, öz. Fehér Mártonné 5 frt, Ferencz József ur unitárius pap 4 frt, Ürmösi B. Ferencz ur telekkönyvi igazgató 4 frt, Kriza János ur püspök 5 frt, Várady Károly tanár ur 3 frt, Simai Lukácsné urasszony 4 frt, Debrecezeni Balázs ur 2 frt 50 kr, Szigethy Miklós ur alezredes 5 frt, Bokros Elek ur ügyvéd 5 frt, Személyjegyekért 1 frt helyett fizettek: Molnár Sándor ur ügyvéd 5 frt, dr. Gyergyai Árpád ur 3 frt, Csurku Miklós ur 2 frt, Berde Mózes ur 5 frt, Derzi József tanár ur 2 frt, Kovács János tanár ur 2 frt, Gyergyai Ferencz 2 frt, dr. Szöcs Emil ur 1 darab m. kir. arany, Simén Domokos ur tanár 2 forint, Egyed József Nagy-Teremiről 2 frt, Simon Elek ur ügyvéd, Klein unokái részére 2 frt. Utólagosan Berde Aron ur, egyetemlé. ig. tanártól kaptunk 3 frtot, és Vég Sámuel urtól 4 frtot, (miserint a tiszta jövedelem 381 forint 73 kr.) a kiknek midőn neveiket nyilvánosságra hozzuk egy-szersmind a szent ügy érdekében hozott áldozat készségökért a legmélyebb halánkat és köszönetünket fejezzük ki, a legmélyebb hálával és köszö-nettel adózunk. Fogadják egyen-egyen és együttesen a nemeslelkü adakozók az ifjuság hálás elismerését, a nagyrabocsülést és mély tiszteletet, melyet irántok érezünk és szívünkben hordozunk. Nem hagyhatjuk említés nélkül Voinberger ur vendég-lősnök szívességét is, ki izléssel berendezett igen csinos mulató kertjét minden díj nélkül sziveskedett a nemes czélra átengedni. Mégogyszer köszönet és hála az áldozatkész adakozóknak! Forró köszönet a tisztelt pártfogó közönségnek!! Az unitárius ifjuság nevében, Kolozsvárt május 23-án 1873. a rendező bizottmány.

Mükedvelői előadás a színházban.

(áf) A kolozsvári mükedvelő társulat vasárnap tartotta második előadását, a dalkör és zeneconservatorium közreműködésével, a tűzoltók javára. Az előadás két szakaszból állott: Hangverseny és színelőadásból. A hangverseny műsorozata a mely válogatott volt, ép oly sikerülten is folyt le. A zeneconservatorium Pichler Bódog karnagy vezénylete alatt három darabot játszott el: „Üdvözölő indulót“ (ez nem volt a műsorban) Próch gyönyörű „Nyitányát“ és a „Rozamunda“ dalműhöz irt szép „Nyitányt.“ A dalkör ezuttal csak egy darabbal bravourrozott: „Hallgasson el a fülemile“ című népdallal, de ezt oly művészien és dicsőretre méltó correctséggel énekelte el, hogy a zajos tapsvihar méltán zuggott annak végeztével fel.

A hangverseny legszép részét képezték: Némethy Irma k. a. szavallata és Scalla Borczaga urasszony éneke. Scalláné szép hangja oly hatást idézett elő, hogy másodsor is kénytelen volt a dalt közönség óhajára ismételni. — Némethy Irma k. a. „Egy nő a birák előtt“ című drámai költeményt remekül szavallta.

A közönség perczekig tartó zúgó tapsviharban és két virágokréta dobásával fejezte ki megelégedését.

Mi a mükedvelő társulatot illeti, az a „Mézes hetek“ vagy „holnap ugy is elutazik“ című 1 felv. francia vígjátékot adta elő Haray Victor fordítása után.

A darab uj a közönség előtt, mert nálunk

most került színre először, elmés de kissé sikkalós Szerepel benne egy fiatal házaspár (Kálmán s neje) kik mézes hetőket élnek, az az élhetnék, mert elvonult magányukban egy más fiatal pár (Ödön s neje) látogatása által zavartatnak s mindegy a malheur járul, hogy a két fiatal nő testvéri viszonyban áll egymáshoz. Kálmán a fiatal férj, keresi az utat módot, hogy szabaduljon tőlük, végre vén szolgálja nyomán meg is találja. Udvarolni kezd szintén Ödön nejenek, ez komolyan veszi s férjét utazásra birja, csakhogy szabaduljon a kísértések elől De mielőtt utaznának a véletlen felfedi előtte Kálmán cselét, most boszúból marad s ő viszonzni, akarja annak szerelmét, kit előbb visszautasított csupán színelg. Ödön, férje ép akkor nyit be a szobába, midőn neje Kálmánt szerelmének bevallásával boldogítja. Lesz zürzavar s Ödön cserét ajánl Kálmánnak, hogy t. i. cseréljenek feleséget csupa változatosságból, hanem persze ebbe meg Kálmán nem egyezik, ki forrón szereti nejét. Ödön tumbol s Kálmán neje is avatottja lesz e párbeszédnek, ennek részéről kezdődik a durcáskodás, mignem a vég felderít mindent, van boldogság s a fiatal pár mezesheitei háboríthatlanul élvezheti.

Ez volna meséje a darabnak, melyben 5 szereplő fordul elő. Kálmánt Hellermann Antal ur várakozáson felül csinosan játszta. Magyarai Ilonka a. (neje) és Knöpfler Klementin k. a. (Ödön neje) kilépekcor virágbouquetek és zajos tapsban részesültek. A közönség másodsor látta színpadon mint mükedvelőket, s ezért fogadta úgy, mint a kedvenceket fogadni szokás. Mindkettő érdemes volt a kiütetésre; nyugodt, jó fel-fogásu játékok ezt méltán kiérdemelték.

Virág (Ödön) jól alakított. Kerestély Kálmán (szólag) mintha csak a színpadra született volna, játéka tulzás nélküli és nyugodt volt. Szóval az egész előadás sikerült és a harmadik előadást ily siker után örömmel várja mindenki.

Záradekul: Tűzoltói nagy néma képlet. Egy égő ház oltását végzik a tűzoltók s mindenfelől látni a munkát, gyorsaságot, amott egy gyermeket eresztenek le, ott egy gyermeket ölelnek fel, itt a vízi puskát kezelik, amott pedig futnak a vízzel, csüngnek a létrákon, mintha a levegő tartaná fenn csak őket. — E rövid ideig látható néma-képlet rendezése dicsőretet érdemel.

Biasini gyorsutazási menetrendje 1873 márczius 10-től.

A magyar keleti vasut menetrendjét márczius 10-én megváltoztatván, következő menetrenddel indulnak

Kolozsvár és Felvincz között:

Kolozsvárról Tordára és Felvinczre indul naponként háromszor, reggeli 8, délután 4 és estvéli 7 órakor, a délutáni 4 órai menet Sebent, Segesvárt, Károlyfehérvárt és Aradot köti összes várakozás nélkül, az estvéli 7 órakor induló gyorskocsi a Marosvásárhelyre induló vonathoz csatlakozik várakozás nélkül.

Felvinczről Tordára és Kolozsvárra indul naponként kétszer, éjjeli 1 órakor a Marosvásárhely felől jövő utasokkal, és reggeli 5 és 6 órakor a Nagyszeben, Segesvár, Károlyfehérvárt és Arad felől jövő utasokkal, ezen 5 és 6 órai indulásra mindég két gyorskocsi fog Felvinczen lenni, úgy, hogy bármennyi utas jönne is a három irányból, a tovább szállításra bizonyosan számíthatassanak.

Kolozsvárról Szamosujvárra és Deésre naponta kétszer, reggeli 8 és délután 3 órakor. pont a kétszer, reggeli 7 és délután 1 órakor.

Arzsabály 30 font szabadpodgyászszal: Kolozsvárról Tordáig vagy vissza 2 ft, tulsuly 2 kr; Kolozsvárról Felvinczig vagy vissza I-ső és közbelső Coupe 4 ft, hátulsó Coupe 3 ft 50 kr, tulsuly 4 kr. Kolozsvárról Szamosujvárig vagy vissza I. és közbelső Coupe 2 ft 40 kr, hátulsó Coupe 1 ft 80 kr, imperial 1 ft 70 kr, tulsuly 3 kr. Kolozsvárról Deézsig I. és közbelső Coupe 3 ft 20, hátulsó Coupe 2 ft 70 kr, imperial 2 ft 50 kr, tulsuly 4 kr. A közbeeső kisebb állomások 40 krajczárjával mértföldenként számíttatnak, azon megjegyzéssel, hogy a megkezdett mftld egészbe számíttatik.

Minthogy a t. cz. utazó közönség kényelmére az intézet minden lehető kényelemtől gondoskodik, reméli további pártfogásaikat is megnyerhetni.

Kolozsvárt, márczius 3-án 1873.

Kibédi Biasini Domokos.

gyorsutazási tulajdonos és igazgató.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Máj. 24-ről. 1873 5% metaliques 67.—. nemzeti kölcsön 71.—. 1860-diki államkölcsön 98.75. Bankrésvények 963.—.Hitelrésvények 280.—. London 110.75. Ezüst 110.—. Cs. kir. arany —.—. 20 frankos arany 8.86.

Földterhermentesítési kötvények: Magyar 77. 25. Temesi 76.—.Erdélyi 74.50. Horv. Szlavon. —.—.

Felelős szerkesztő Sándor János.

A kolozsvári m. kir. pénzügyigazgatóság által ezennel közhírré tételik, miszerint a helybeli m. k. gazdasági hivatalnál (bel-középutca fővámhivatali épület) folyó év **május 26-án** és következő napjaiban mindég reggeli 9 órától kezdődőleg 100—110 mázsa beiratlan különböző nagyságu nyomtatvány, 3 darab kis pléh tálcza, 50 régből pecsétnyomó és bélyegző sárga rézből, 69 drb bélyegző vas, 271 font ólom-jegyek és többféle apróbb réz és vasneműk valamint avult fegyverzetek és más tárgyak közárverezés útján a többet ígérőnek elfognak adatni.

A nyomtatványok egy vámmászájának kikiáltási ára 10 ft. o. é. állapították meg, a többi tárgyak kikiáltási ára azok becsértéke szerint darabonként vagy a körülményekhez képest vámfontoként az árverezésnél fog meghatározatni.

A nyomtatványokból vagy az egész mennyiség egyszerre, vagy pedig 5 és 10 mázsanyi részletekben a mint az árverésnél körülmények hozadják magukkal, fog árvereztetni és tarozik azokat a legtöbbet ígérő vagy azonnal, vagy legfeljebb 8 napok alatt a gazdasági hivatal helyiségeiből saját költségén elszállítatni.

A többi tárgyak a vásárló által azonnal saját költségén elszállítandók lesznek.

Minden tárgyra nézt a vétel azonnal az árverezési biztos kezébe lesz befizetendő és annak letétele előtt semmi nyomtatvány vagy tárgy elszállításra ki nem fogatadni.

A nyomtatványokra írásbeli 50 kr. bélyeges ajánlatok 10 % bántópenz csatolása mellett beadhatók 1873 **junius 3-ig** bezárólag a m. k. pénzügyigazgatóság elnökségénél Kolozsvárt.

Az elárverezendő nyomtatványok és tárgyak addig is a kir. gazdasági hivatal raktáraiban megszemlélhetők.

Kolozsvárt 1873 május 6-án.

A m. k.

pénzügyigazgatóságtól.

Köszvény és csúzos bántalmak

gyógyíthatók. A legbiztosabb, valószínűleg egyedüli orvosszér

dr. Pattison köszvény-vattája

kiválóan alkalmazandó az arc-, mell- és nyak csúzos bántalmaiban, fogfájásoknál, a fő-, kéz- és térd köszvényben, tagszagd-gatásokban, hátgerincz- és lépfájdalmokban stb. Egy egész csomag 70 kr., egy fél 40 krral o. é. kapható Engel József gyógyszerésznél Kolozsvártt.

Cséplőgépek

létes és újakra

Ügyelők kívánatnak,

Ph. Mayfarth és társa gépezetára majnai Frankfurthban.

737 11-18

kézi-, vontató-, járgány-, víz- és gőzműködésű 120 ft-on o. ért. ingyen szállitva és vámmentesen Bécsig. Árjegyzékek és rajzok kívánatra bérmen-

Tanács és segély azok számára,

a kik szemgyengeségben szenvednek, s főleg megerőltetett tanululás és fárasztó munka által szemüket elrontották.

Ifjú korom óta meg volt nekem is az a rossz szokásom, hogy az éj csöndét választám tudományos munkákra. Ez, valamint sok fáradtságos optikai és finom matematikai munkákat által szemem annyira meggyengült, hogy annyival inkább féltem teljes megvakulástól, mert folytonos gyuladási hajlam állt be, a mely a leghiresebb orvosok évekig tartó gyógyításával is daczolt. E szomorú körülmények közt sikerült egy szert találnom, a melyet már 40 év óta a legjobb sikerrel használok. Nem csak azon tartós gyuladást szüntette tökéletesen meg, hanem visszaadá szememnek is teljes erejét és élességét, úgy hogy most 75 éves koromban szemüveg nélkül olvasom a legapróbb írást is, s mint fiatal koromban a legjobb látásnak örvendek. Ugyane kedvező sikert tapasztaltam másoknál is, a kik közt többen voltak, a kik a legélesebb pápaszem segélyével sem voltak képesek hivatásukat teljesíteni. Ezen szer kitartó használata után eldobták a szemüveget, s szemük azelőtti élességét visszanyerték. E mosde szer egy illatos szesz, a melynek alkotórészeit az áizsnövény képezi. Nem tartalmaz sem drasticumokat, sem narcoticumokat, sem fém vagy más veszélyes részeket s Erdélyben valódi minőségben **Teutsch J. B.-nél Segesvártt** kapható. Nagy üvegét 2 ft. 40 kron, a kisebbet 1 ft. 80 kron o. é. használati utasítással. Azt tanácslom tehát a szenvedőknek, hogy hozassák meg e szeszt, mert egy üveg soká elég használatra, s csak csekély adag folyóvízzel vegyítve kis fehér folyadékot ad, a melylyel reggel és este, valamint fárasztó munka után kell **a szem környékét megmosni.** A siker igen jótékony és üde s egyuttal az arczbőr frissességét is emeli. Örülni fogok, ha általa főleg azokon lesz segítve, a kik ernyedetlen munkásság mellett az igazság világának föllelésében, szemük világát veszélyeztetik. E szer használata folytán a fiataloságnál annyira divatosá vált elferdítő szemüveg hordásnak is elejét vehetni, a mely a legtöbb esetben inkább rongálja mint erősíti a szemet. A szemüveg csak a szem hibás szervezetén segíthet, de egészséges vagy elgyengült szemeket soha sem erősíthet vagy gyógyíthat meg.

A híres dr. Romershausen-féle szem-lél mindig készen kapható és pedig egy kis üveggel 1 ft. 80 kr., egy nagy üveggel 2 ft. 40 kr. o. é.

Teutsch J. B.
raktárában
Segesvártt,

Elárúsítók nagyobb megrendeléseknél megfelelő árleengedést kapnak.

Legnagyobb nyereségremény.

260 huzásra,

melyben

- 13 főnyeremény 300,000 forintos,
- 2 főnyeremény 280,000 forintos,
- 2 főnyeremény 250,000 forintos,
- 7 főnyeremény 220,000 forintos,
- 8 főnyeremény 200,000 forintos,
- 5 főnyeremény 150,000 forintos,
- 2 főnyeremény 110,000 forintos,

és még számos 100,000, 60,000, 50,000, 40,000, 30,000 forintos stb. nyereményre játszhatni

A. csoportu játéktársulatunkban

egy részletjeggyel 18 résztvevő közt 25 évnegyedes 7 ftos részletfizetéssel.

E kedvelt csoportban meg van minden Austriában létező állam- és magánkölesön-sorsjegy, a melyek árkelet szerinti értéke teljes befizetés után készpénzzül fog a résztvevők közt felosztatni.

Mindjárt az első

7 ftos évnegyedes részlet lefizetése után minden résztvevő játszik a legközelebbi sorsjegyek huzására.

1864-ki és trieszti sorsjegyekre

junius 1-én, a budai és a tanislaui sorsjegyekre junius 16-án a hitel-sorsjegyekre — 1854 és gőzhajózási sorsjegyekre julius 1-én stb. stb.

A közelebbi huzásokra

ajánljuk játéktársulatunkat.

20 darab magyar 100 ftos sorsjegyre, negyedévenként 7, vagy havonként 6 ftos részletfizetéssel, huzás május 15-én főnyeremény 150.000 ft.

20 drb. 1864-ki 100 ftos sorsjegyre, negyedévenként 10, havonként 8 részletfizetéssel.

20 drb. 1864-ki 50 ftos sorsjegyre, negyedévenként 5, havonként 4 ft. részletfizetéssel, huzás junius 1-én, főnyeremény 250.000 ft.

20 darab Török sorsjegyre havi 5 ft részlettel huzás junius 1-én főnyeremény 300,000 ft. E csoportban mindjárt az első részletfizetése után 20 drb. sorsjegyre játszik a résztvevő, s nyeresé esetén a nyeremény húszadrészt azonnal készpénzzül kikapja. Minden részlet teljes lefizetése után minden résztvevő egy eredeti sorsjegyet fog kapni.

Részletjegyekkel

egy sorsjegyre és tetszés szerint összeállított sorsjegy-csoportokra, a melyeknél résztvevő az első részlet lefizetése után egyedül játszik minden nyereségre, szolgálunk havonkénti vagy negyedéves részletfizetés mellett a legjutányosabb föltételek s a légelonyósebb összeállítások szerint.

Az österr. Industrialbank

részlet-osztálya

ezelőtt

Fürst Ede

Bécs, Istvántér 2 szám

(Utánnyomat nem díjaztatik)

Fürdői hirdetés.

A Korondi fürdőt alóirt vásárolván meg, kötelességemnek ismerem a közönséget tisztelettel értesíteni arról, hogy az idő rövidségéhez képest a lakásbeli kényelem, izletes főzés, az itt szokásban levő kecsketéj megszerzethetése, a külső sós fürdőhöz való könnyebb eljárás, sétat helyek tisztán tartása, a fürdői szolgálat és a szokott reggeli és östéli zene tekintetében a szükséges és lehetséges intézkedéseket megtettem. A lakások árai ezek: egyes szobák egy hónapra 7 fttól 15-ig, kettősök 20-tól 30 fttig, családi nagyobb szállások 35-től 40—50 fttig. A hideg sósfürdőhöz jó kijáró ut valamint hideg zuhany lesz készítve s a szekérbér mérsékelve, a sósfürdő használat díja egész idejnyre 1 ft, a melegített fürdőé csak borvizből 30 kr., borviz és egy hordó sós víz 50 kr. 2 hordó vegyítéssel 60 kr. Az ételek jók, tiszták és mérsékelt árúak lesznek; borról gondoskodva van; az orvos idejében künn lesz; a vendéglős jun. 15-n költözik fel. A szobákat vagy szállást bérleni kívánók sziveskedjenek Székely-Kereszturon Jakabházi Bélához írni s a bérleti összegek felét előre beküldeni. E hazai fürdőre mell- és tüdőbeteg honfitársaimat, valamint hölgyeinket szivesen hívom meg s gyöngéd és előzékeny fogadtatásról előre biztosítom.

Székely-Kereszturon, május 20-án 1873.

Jakabházi Zsigmond, m. k. birtokos.

Egy ezer darab magyar kir. vert arany

díjul annak, ki betudja bizonyítani,

hogy kolozsvári papirkereskedő

KERESZTESY PÁL

mint a görgényi merített papirgyár raktárnoka

bárkinék is, említett papirgyár terményeit valahol vagy valaha

az eredeti gyári árnál magasabb árba árulta

vagy árusítaná jelenleg is.

Ezennel megnyitattott a pályázat

1000 darab magy. kir. vert arany elnyerésére.

Ugyanis az eredeti gyári árak a következők:

Fein Concept: F. A. Nr.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	3 fr. 25	3 fr. 85	5 fr. 50	6 fr. 40	7 fr. 50	9 fr.	11 fr.
Rendes Concept: O. A. Nr.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	2 fr. 70	3 fr. 20	4 fr. 50	5 fr. 50	6 fr. 50	8 fr.	10 fr.

rizmánként.

Eskoros rohamokat (Nyavalyatörés)

gyógyít levelezés útján a eskor szakorvossa dr. O. Killisch, Berlin, Louisenstrasse 45. E pillanatban 1000-nél több betege van kezelése alatt.

661 66-*

A kolozsvári

hitelbank és zálogkölcöntársulat

elfogad

készpénz betételeket 100 fttól kezdve pénztárjegyekért, a melyek után 6% kamatot fizet. E pénztárjegyek értékét Pesten is felvehetni az angol-magyar banknál. A kamatok 3 havonként fizetettek.

A bank kölesönöket ad mindennemű értékpapírra, arany- és ezüst tárgyakra s más értékes ingóságokra.

Leszámitól váltókat; vesz értékpapírokat.

Elvállal pénzbehajtasokat váltókra, utalványokra.

Törlesztési kölesönöket eszközöl 500 fttól kezdve telek-könyvezett birtokra 24 1/2 vagy 34 évre; a törlesztés és kamat 8% illetőleg 6 3/4%-ot tesz.

az igazgatóság.

Bollinger Ferencz bécsi gépmérnök

ujanjavított s újabb időben legkeresettebb

HORDOZHATÓ JÉGPINCZÉK

gyára, ajánlja legjelesebb jégpinczéitsőr és bor sat. számára, jég-hűtő készülékek, ételek, tej, hús, zsirneműk sat. eltartására, vízűtő készülékeit, fagyalt-gépeit és reservoirjait fagyalt számára, aránylag legolcsóbb árban. Ajánlja továbbá az említett cég pezsgő- és önpezsgő-csapjait s hordódugaszait, pincze felvonóit, jégkészülékekkel és a nélkül, s mindenféle igazításokat eszközöl, valamint csapokat és dugaszokat ujjakkal becerél. Megrendeléseket az említett tárgyakra, valamint vendéglők és kocsmák berendezésére elfogad, pontosan és jutányosan teljesít, s kívánatra mintákkal és árjegyzékkel szolgál a

gyári tóraktár, Bécs, Wieden, Heumühlgasse Nr. 2.